Poliisitarkastaja Arto Hankilanoja 25.04.2018 POL-2018-15238

Eduskunta
Lakivaliokunta
LaV@eduskunta.fi

Lausuntopyyntö 19.4.2018, asiassa HE 49/2018 vp, kuulemistilaisuus 4.5.2018 klo 9.15

Asiantuntijalausunto koskien hallituksen esitystä eduskunnalle HE 49/2018 vp liikesalaisuuslaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

1 Asia

Eduskunnan lakivaliokunta on viitekohdan lausuntopyynnössään pyytänyt Poliisihallitukselta asiantuntijalausuntoa koskien hallituksen esitystä eduskunnalle HE 49/2018 vp liikesalaisuuslaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi.

Lain valmisteluvaiheessa Poliisihallitus on Työ- ja elinkeinoministeriön pyynnöstä antanut oman lausuntonsa edellä mainitun lakiehdotuksen luonnokseen 6.3.2018, POL-2018-7046.

2 Lausunto

Esitystä liikesalaisuuslaiksi liitännäislakeineen pidetään hyvänä ja kannatettavana. Esitys selkeyttäisi nykyistä liikesalaisuutta koskevaa hajanaista sääntelyä, parantaisi liikesalaisuuksien suojaa ja tehostaisi liikesalaisuuksien haltijoiden käytettävissä olevia siviilioikeudellisia keinoja puuttua liikesalaisuuksien väärinkäyttöön. Selkeyttävää on myös liikesalaisuuden määritelmän sisällyttäminen esitettyyn lakiin.

Elinkeinorikoksia koskevassa rikoslain 30 luvussa *yrityssalaisuuden* käsite korvattaisiin *liikesalaisuuden* käsitteellä yritysvakoilua (4 §), yrityssalaisuuden rikkomista (5 §) ja yrityssalaisuuden väärinkäyttöä (6 §) koskevissa pykälissä. Rikoslain 30:11 §:ssä olisi viittaus liikesalaisuuslain liikesalaisuutta koskevaan määritelmäpykälään.

Nykyinen rikoslain yrityssalaisuuden määritelmä koskee *liike- tai ammattisalaisuutta taikka muuta vastaavaa elinkeinotoimintaa koskevaa tietoa*. Liikesalaisuus määriteltäisiin esitetyn liikesalaisuuslain 2 §:ssä. Kyseisellä määritelmällä ei ole tarkoitus muuttaa vallitsevaa oikeustilaa siitä, mitä on pidettävä liikesalaisuutena. Rikoslain rikosnimikkeet ja rikostunnusmerkistöt säilyisivät entisellään. Tämä mahdollistaa jatkossakin tilastollisen vertailtavuuden aikaisempiin vuosiin. Rikosnimikkeissä säilytettävällä ilmaisulla *yrityssalaisuus*, tehtäisiin ero rikoslaissa rangaistavaksi säädetyn käyttäytymisen ja muiden liikesalaisuuden rikkomisten välillä.

Liikesalaisuuslain mukainen liikesalaisuuden määritelmä kattaisi myös ammattisalaisuuden ja muuta elinkeinotoimintaa koskevaa tietoa. Tärkeää on, ettei käsitteen muuttaminen kaventaisi suojattavien liikesalaisuuksien alaa nykyiseen verrattuna. Tämä ilmeneekin lainvalmistelun perusteluista.

Esitetyn lain 15 §:ssä säädettäisiin teknisen ohjeen väärinkäytöstä. Nykyisellään teknisen esikuvan tai ohjeen väärinkäytön rangaistusseuraamuksesta säädetään sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa annetussa laissa, joka tultaisiin liikesalaisuuksien suojaa koskevan sääntelyn osalta kumoamaan esitetyllä lailla. Näin ollen kyse ei ole kokonaan uudesta rangaistavuuden alasta. Pykälä olisi toissijainen suhteessa muihin rangaistussäännöksiin.

Esitetyn lain 17 pykälän viittaus rikoslain 30 luvun yrityssalaisuusrikoksiin on tarpeellinen ja selkeyttävä, koska tällä tuodaan esiin se, ettei liikesalaisuuslain vastainen toiminta ole osa yrityssalaisuusrikoksen tunnusmerkistöä.

Liikesalaisuuslaissa ei säädettäisi toimivaltaisesta tuomioistuimesta rikosasioissa, vaan se määräytyisi edelleenkin oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain 4 luvun mukaan.

Lakiesityksellä ja liitännäislakeihin tehtävillä muutosehdotuksilla ei ole sanottavaa vaikutusta poliisin nykyiseen toimintaan.